

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Miljöskyddsavdelningen
Susann Lundman

Yttrande
2021-01-14

Diarienummer
425-47577-2020

Sida
1(5)

Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se
i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi

Er beteckning: I2020/00279

Länsstyrelsen i Västra Götalands län (nedan kallad Länsstyrelsen) yttrar sig över
Infrastrukturdepartementets promemoria *Tidsfrister och kontaktpunkt för att främja
produktionen av förnybar energi*.

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i promemorian. Vi bedömer att införandet av
tidsfrister i enlighet med promemorians förslag i allmänhet redan uppfylls i de
prövningar som vi genomför. Under vissa förutsättningar kan det dock innebära
risk för överskridanden i vissa prövningar. Lagstiftningen behöver förtydligas
avseende varför tidsfristerna enbart gäller förnybar el medan kontaktpunkten gäller
förnybar energi samt om leverans till det allmänna elnätet krävs för att en
verksamhet ska omfattas av lagstiftningen. Vi föreslår också några justeringar
avseende vilka verksamheter som bör ingå i 4 § i förordningen om tidsfrister, samt
förordar förtydligande av vad som omfattas enligt kulturmiljölagstiftningen.

Länsstyrelsen är positiv till att det införs en kontaktpunkt och att
Energimyndigheten ska säkerställa att den tillhandahålls. Det är viktigt att
utvecklingen av nya IT-lösningar för kontaktpunkten sker i nära samarbete med
berörda tillstånds- och tillsynsmyndigheter.

Tidsfrister för vissa prövningar

Det behöver förtydligas varför tidsfristerna gäller för ärenden som rör produktion
av förnybar el medan kontaktpunkten rör tillstånd för anläggningar som producerar
förnybar energi. Det hade varit tydligare om båda hade avsett förnybar energi.

Tidsfristerna i lagen och förordningen avser ärenden som rör tillstånd för
uppförande, uppgradering och drift av anläggningar för produktion av förnybar el
och av utrustning för anslutning av sådana anläggningar till elnätet. Det behöver
förtydligas om båda förutsättningarna krävs, det vill säga dels att syftet med
anläggningen är produktion av förnybar el och dels att elen också ska levereras ut
till elnätet för att omfattas av lagen om tidsfrister.

2.2 Förslag till förordning om tidsfrister för vissa ärenden som rör produktion av förnybar el och om inrättande av en kontaktpunkt

1 §

Länsstyrelsen anser att den inledande bestämmelsen om vilka bemyndiganden som ligger till grund för förordningen är oklar. Om bisatsen ”ifråga om 11 och 12 §§” utgår undanröjs otydligheten.

4 §

I det fall produktion av el som används direkt vid en anläggning omfattas av lagstiftningen, i enlighet med vad som framförts ovan under rubriken *Tidsfrister för vissa prövningar*, bör prövningspunkterna kompletteras med Fiskerilagstiftningen. I definition av biomassa i lagförslaget § 2 framgår bland annat att det inkluderar restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk. För att odla fisk och musslor krävs tillstånd från Länsstyrelsen enligt Fiskerilagstiftningen. I Sverige sker intensiv utveckling av RAS-system (Recirkulerande Akvatiska System) för fiskodling. Oftast är dessa landbaserade anläggningar med syfte att skapa cirkulär ekonomi. Odlingarna sker i ett slutet system och i symbios med biogas- och algproduktion och nyttjar alla restprodukter från produktionen. El- och energiproduktionen syftar i första hand till egen drift och inte till leverans till elnätet.

4 § 1.

Förteckning med bestämmelser i Miljöprövningsförordningen (2013:251; MPF), bör kompletteras med 29 kap. 30 och 31 §§ MPF. Detta med anledning av att verksamhet som avses med de bestämmelserna kan innefatta biogasproduktion (jfr 21 kap. 2 och 3 §§ och 29 kap. 65 § MPF).

För att anlägga och driva fiskodling som omfattar en foderförbrukning över 40 ton per år krävs tillstånd enligt 3 kap 1 § MPF. Odling med foderförbrukning om som mest 40 ton per kalenderår är anmälningspliktig enligt 3 kap 2 § MPF. Enligt vad som nämnts ovan under rubrikerna *Tidsfrister för vissa prövningar* samt 4 § bör dessa prövningskoder omfattas om lagstiftningen även gäller för elproduktion som nyttjas i den egna anläggningen.

Länsstyrelsen är tveksam till att 21 kap. 16 § MPF finns med i listan över anläggningar som producerar förnybar el, eftersom denna gäller värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi snarare än produktion av el.

4 § 7.

Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras vad som omfattas av 4 § 7. med anledning av följande.

Länsstyrelsen har en målsättning att handläggningstiden för tillstånd till ingrepp i fornlämning inte ska överskrida 150 dagar. Handläggningstiden är inte nationellt fastställd och kan därför variera mellan länen. Beredningen av större

tillståndsärenden kan kompliceras genom krav på så kallad arkeologisk upphandling. De föreslagna tidsfristerna på 1 respektive 2 år är dock sannolikt oproblematiska. Däremot kan Länsstyrelsens tillstånd till ingrepp i fornlämning, om sådant beviljas, följas av krav på arkeologisk förundersökning eller undersökning. Beroende på bland annat fornlämningarnas omfattning och tillgången på uppdragsarkeologisk kompetens, kan det dröja längre tid än 2 år innan ett markområde kan tas i anspråk. Promemorian tar endast upp 2 kap. 12 § i Kulturmiljölagen, men i realiteten inleds ofta ett arkeologiärende med ett samråd enligt § 10 som följs av en arkeologisk utredning enligt § 11. Processen med samråd, beslut om arkeologisk utredning och arkeologisk för- och/eller undersökning, kan sällan rymmas inom 1 år.

5 §

Länsstyrelsen bedömer i allmänhet att tidsfristerna som anges i 5 § och som gäller prövning av ärenden som omfattas av författningarna angivna i 4 § är hanterbara.

För verksamheter med tillståndsplikt B enligt Miljöprövningsförordningen har regeringen ett handläggningsmål på sex månader från komplett ansökan till beslut. I det fall det blir en anhopning av vindkraftsprövningar finns det risk att tidsfristerna inte kan hållas utan att ytterligare resurser tillsätts. För att klara tidsfristen är det också viktigt att berörd kommun svarar i tid i vetofrågan.

Tidsfristerna för kap. 11 prövning och tillsyn eller ansökan om tillstånd för odling enligt Fiskerilagstiftningen är väl tilltagna i förhållande till nuvarande svarstider. Genomförandet av den nationella planen för omprövning av vattenkraften kommer att ta i anspråk stora handläggningsresurser som konkurrerar med andra prövnings- och tillsynsområden inom länsstyrelsernas vattenverksamhet. Om länsstyrelserna inte tillför extra resurser kan den ökade ärendemängden leda till att tidsfristen inte kan hållas.

6 § 3.

Länsstyrelsen välkomnar att det under 6 § 3. tas upp att tidsfristerna får förlängas med ett år om det finns synnerliga skäl. I ärenden där det krävs artinventeringar som måste utföras under en viss tid på året kan tiden för prövning annars vara svår att nå.

7 §

Länsstyrelsen bedömer att det finns tre sakförhållanden som behöver uppmärksammas och omhändertagas för att underlätta tillämpning av 7 §:

1. Länsstyrelsen anser att det behöver tydliggöras i paragrafen att det är den myndighet som prövar ärendet som avgör när en ansökan är komplett.
2. Bedömningsgrund för vad som är en komplett ansökan och anmälan är olika reglerad i olika lagstiftningar och i vissa fall förmodligen inte reglerad alls, vilket kan göra tillämpningen av 7 § subjektiv. Till exempel bedöms prövningar enligt miljöprövningsförordningen som kompletta det datum då den sista kompletteringen kommit in medan vid anmälan om vattenverksamhet börjar tidsfristen räknas från anmälningsdatumet i enlighet med miljöbalken (11 kap. 9b §) där det står att ”en

anmälningspliktig vattenverksamhet får påbörjas tidigast åtta veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer något annat". Länsstyrelsen anser att eftersom syftet med anmälningsärenden gällande vattenverksamhet i första hand har varit att underlätta för verksamhetsutövaren är det viktigt att 8-veckors fristen räknas från den tid som anges i lagtexten dvs. den dag anmälan till Länsstyrelserna görs.

3. Vilket datum tidsfristen räknas från kan i vissa ansökningar och anmälningar vara okänt för sökande. Det finns inte skyldighet i all berörd lagstiftning att meddela detta till sökande. I till exempel anmälan om vattenverksamhet är det enda datum som verksamhetsutövaren själv kan förutsättas ha kunskap om anmälningsdatumet. Det är också den enda dag som man enkelt och objektivt kan utgå ifrån utan att behöva göra någon föregående bedömning.

11 §

Länsstyrelsen är positiv till att det införs en kontaktpunkt och att Energimyndigheten ska säkerställa att den tillhandahålls. Valet av myndighet bedöms vara rimligt då Energimyndigheten redan har ansvar för till exempel www.vindlov.se.

Länsstyrelsen vill dock framhålla att det kan bli problematiskt när det blir olika kontaktpunkter för olika branscher. När det gäller vattenbruk har det diskuterats att Tillväxtverket ska tillhandahålla kontaktpunkt och när det gäller skogsnäringen tillhandahåller Skogsstyrelsen kontaktpunkt trots att länsstyrelsen hanterar många ärenden. Det kommer att krävas ett samordnat arbete mellan berörda myndigheter för att den digitala kontaktpunkten ska fungera och underlätta för dem som vill göra ansökningar. Samverkan krävs bland annat för att säkerställa korrekt information, uppdaterade blanketter och kontinuerligt underhållsarbete. Det är viktigt att utvecklingen av nya IT-lösningar sker i nära samarbete med berörda tillstånds- och tillsynsmyndigheter för att undvika att befintliga IT-lösningar fördyras eller inte längre kan användas samt för att undvika att förvaltningen av de nya IT-lösningarna styckas upp på ett ineffektivt sätt för länsstyrelserna och kommunerna. Vi ser också att det är viktigt att sökanden kan gå direkt till berörd myndighet för att lämna in sitt ärende.

Länsstyrelserna tillhandahåller tillsammans med ett antal olika myndigheter Planeringskatalogen (Planeringskatalogen.se) som är en webbaserad söktjänst för planeringsunderlag. Det framgår inte av förslaget om kontaktpunkten kommer att länka till Planeringskatalogen, eller om den kommer att hålla med eget GIS-system. Hos länsstyrelserna finns redan en organisation för att hålla Planeringskatalogen aktuell.

Det bör framgå om ansökningar endast ska lämnas in digitalt eller om det fortfarande ska finnas möjlighet att begära in papperskopior. För närvarande pågår ett arbete hos länsstyrelserna med att ta fram e-tjänster för att kunna lämna in samrådshandlingar och ansökningar till Miljöprövningsdelegationen digitalt. I dagsläget kan handlingar lämnas in digitalt genom e-post till myndigheten. I samband med det begärs också papperskopior för att underlätta handläggningen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze med länsmiljöingenjören Susann Lundman som föredragande. I den slutliga handläggningen medverkade miljöskyddsdirektören Ulrika Samuelsson, enhetschefen för funktionen för kulturmiljöprövning Mats Herklint, enhetschefen för enheten för vattenärenden Tor Segerbo. Även representanter för Naturavdelningen, Rättsenheten och Enheten för miljö- och klimatsamverkan har deltagit.

Detta yttrande har godkänts digitalt. Det saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.